

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТП 10. Сучасна українська мова з практикумом

Освітня програма Початкова освіта

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “26” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ТП 10. Сучасна українська мова з практикумом
Викладач (-і)	К.ф.н., доцент Ковальчук Михайло Петрович, к.ф.н. Русакова Ольга Валеріївна,
Контактні телефони викладачів	0995512274 – Ковальчук М.П. 096 56 61 911 – Русакова О. В.
Е-mail викладача	olga_rusakova@ukr.net
Формат дисципліни	Денна / заочна форма, дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	360 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=94&id_sou=782
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводяться на практичних заняттях (тривалість – нефіксована, залежить від потреб студента), консультація до іспиту – 1 год .
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Сучасна українська мова з практикумом» - обов'язкова дисципліна з циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта ОР бакалавра. Дисципліна має на меті дати глибокі системні знання про одиниці різних рівнів української мови, опрацювати теоретичний матеріал про структуру й систему української мови з таких розділів: фонетика, фонологія, орфоепія, орфографія, графіка, морфеміка, словотвір, лексикологія, лексикографія, фразеологія, граматика (морфологія та синтаксис), навчити студентів робити мовні розбори (фонетичний, морфемний, лексичний, морфологічний та синтаксичний). Курс «Сучасна українська мова з практикумом» спрямований на вироблення та вдосконалення мовних норм шляхом виконання практичних завдання, під час самостійної роботи та індивідуальної мовної практики, на формування національно свідомої мовної особистості, яка прагне постійно підвищувати рівень мовної культури та вміє застосовувати набуті знання та вміння в професійній діяльності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є системне вивчення сучасної української мови, ознайомлення студентів з особливостями та закономірностями мовних одиниць, а також формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичного матеріалу, що стосується вивчення фонетики, фонології, орфоепії, орфографії, графіки, лексикології, фразеології, лексикографії, морфеміки, словотвору, граматики української мови; - удосконалення вмінь застосовувати теоретичний матеріал на практиці, під час виконання різних завдань та безпосередньої мовної практики; - ознайомлення студентів із теорією морфеміки та словотвору української мови; з основними поняттями й термінами морфеміки та словотвору; виявлення особливостей сполучуваності морфем в українській мові; - ознайомлення зі способами словотворення; визначення принципів морфемного та словотвірного аналізів слова; - засвоєння основних ознак слова, типів лексичного значення, диференціації лексики української мови за різними ознаками, особливостей української фразеології, класифікації та джерела української фразеології, типи лексикографічних праць; - вироблення вміння розмежовувати частини мови, визначати їх морфологічні ознаки, особливості словозміни; поглиблення знань про відмінювання (словозміну) слів; удосконалення навичок відмінювання іменних частин мови; удосконалення знань про творення і правопис різних частин мови; покращення орфографічних та стилістичних 	

- навичок вживання службових частин мови;
- ознайомлення із синтаксичною будовою мови, класифікацією речень;
- покращення культури мовлення студентів, допомога в опануванні фахової лінгвістичної термінології.

4. Результати навчання (компетентності)

КЗ-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

КЗ-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

СК-1.1. Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих **компетентності** змістових ліній. Складниками філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча.

СК – 4.4. Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі.

СК – 5.3. Інтерактивна. Здатність педагога організовувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.

РН 1. Здатність демонструвати знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

РН 13. Здатність до здійснення комунікації, зорієнтованої на мовленнєве спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач.

РН 14. Здатність прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

РН 15. Здатність до використання засобів вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя.

РН 16. Здатність до навчання упродовж життя і удосконалення з високим рівнем автономності, набутої під час навчання кваліфікації.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	16(II семестр)+14(III семестр)+14(IV семестр)+16(V семестр) = 60 год.		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18(II семестр)+14(III семестр)+14(IV семестр)+14(V семестр) = 60 год.		
самостійна робота	56(II семестр)+62(III семестр)+62(IV семестр)+60(V семестр) = 240 год.		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний/

		(рік навчання)	вибірковий		
2-5	013 Початкова освіта	1, 2, 3	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
II семестр				Підсумкова оцінка – 100 балів	
<p><i>Тема 1. Вступ. Предмет сучасної української мови</i> СУЛМ як предмет наукового вивчення і як навчальна дисципліна. Зміст, обсяг, завдання курсу. Українська мова – національна мова українського народу. Походження української мови. Територіальні діалекти української національної мови. Місце української мови серед мов світу. Зв'язок української мови з іншими мовами. Українська літературна мова та її головні риси. Мовна норма. Писемні та усна форми СУЛМ. Основні стилі. Шляхи і тенденції розвитку СУЛМ. Мовне законодавство і мовна політика в Україні.</p>	Лекція; практичне заняття; самостійна робота	№1,3,5 (блок 1)	2; 2; 8	аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів	два тижні
<p><i>Тема 2. Фонетика як мовознавча дисципліна. Одиниці фонетики.</i> Предмет і завдання фонетики. Сегментні та суперсегментні фонетичні одиниці. Мовний звук і різні аспекти його вивчення. Звук і фонема, відмінності між ними. Склад як фонетична одиниця. Характеристика складів. Український складоподіл. Наголос. Характер українського наголосу. Фонетичне слово. Проклітики та енклітики. Інтонація.</p>	Лекція; практичне заняття; самостійна робота	№2,4,6 (блок 1)	2; 2; 6	аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів	два тижні
<p><i>Тема 3. Звукова і фонологічна система СУЛМ</i> Голосні і приголосні звуки, їх ознаки і творення. Класифікація голосних звуків і їх характеристика.</p>	Лекція; практичне заняття; самостійна робота	№1,4,6 (блок 1)	2; 4; 8	аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів	два тижні

<p>Класифікація приголосних звуків і їх характеристика: за участю голосу і шуму; за місцем творення; за способом творення; за відсутністю чи наявністю палаталізації; за звуковим враженням. Основні поняття фонології. Фонема, її функції. Головний вияв і варіанти фонemi. Система фонем СУЛМ.</p>					
<p><i>Тема 4. Зміни при голосних у потоці мовлення.</i> <i>Морфонологія</i> Асиміляція приголосних і її різновиди. Дисиміляція. Спрощення у групах приголосних. Подовження і подвоєння приголосних. Редукція голосних. Оглушення дзвінких приголосних у кінці слова. Протеза. Акомодация, її види. Епентеза. Метатеза. Гаплогія. Морфонологія. Чергування голосних звуків. Чергування приголосних звуків.</p>	<p>Лекція; практичне заняття; самостійна робота</p>	<p>№3,5,8 (блок 1)</p>	<p>2; 2; 6</p>	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 5. Орфоенія. Графіка</i> Орфоенія як розділ науки про мову. Предмет орфоенії. Норми літературної вимови, їх значення. Формування норм української літературної вимови. Порушення правил літературної вимови. Типи вимовних помилок. Орфоенічні норми СУЛМ. Вимова голосних. Вимова приголосних. Вимова груп приголосних. Вимова слів іншомовного походження. Графіка як наука про письмо. Короткі відомості з української графіки. Український алфавіт. Співвідношення між фонемами (звуками) і буквами.</p>	<p>Лекція; практичне заняття; самостійна робота</p>	<p>№2,6,7 (блок 1)</p>	<p>2; 2; 8</p>	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 6. Орфографія</i> Орфографія. Принципи української орфографії: фонетичний, морфологічний, традиційний, смисловий. Правописні проблеми кінця ХХ – початку ХХІ ст. Орфографічні норми СУЛМ:</p>	<p>Лекція; практичне заняття; самостійна робота</p>	<p>№3,4,7 (блок 1)</p>	<p>2; 2; 6</p>	<p>аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>

<p>вживання апострофа, знака м'якшення, великої літери у власних назвах, подвоєння букв на позначення подовження і подвоєння приголосних, спрощення, зміни приголосних при збігу їх.</p> <p><i>Тема 7. Лексикологія</i> Предмет і завдання лексикології. Лексичне значення слова. Типи лексичних значень слів. Лексика за походженням. Лексика за вживанням і емоційним насиченням.</p> <p><i>Тема 8. Фразеологія. Лексикографія</i> Фразеологія як розділ мовознавства. Типи фразеологізмів. Джерела української фразеології. Лексикографія як наука про словники. Типи словників.</p>	<p>Лекція; практичне заняття; самостійна робота</p> <p>Лекція; практичне заняття; самостійна робота</p>	<p>№1,7,13 (блок 1)</p> <p>№2,7,13 (блок 1)</p>	<p>2; 2; 6</p> <p>2; 2; 8</p>	<p>аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p> <p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p> <p>два тижні</p>
III семестр				Підсумкова оцінка – 100 балів	
<p><i>Тема 1. Морфеміка як розділ мовознавчої науки</i> Слово як об'єкт морфемного та словотвірного аналізів. Поняття про морфеміку сучасної української літературної мови. Предмет і завдання морфеміки. Морфема – мінімальна значуща частина слова. Морф, аломорфи і морфема. Варіанти морфеми.</p>	<p>Лекція; самостійна робота</p>	<p>№ 2,4,5, 8,11 (блок 2)</p>	<p>2; 4</p>	<p>самостійна робота – 5 балів</p>	<p>тиждень</p>
<p><i>Тема 2. Кореневі та афіксальні морфеми</i> Кореневі й афіксальні морфеми, функціональні відмінності між ними. Коренева морфема. Загальна характеристика. Характеристика афіксальних морфем: префікс, суфікс (нульовий суфікс), закінчення, постфікс, інтерфікс, конфікс, уніфікс. Основа слова.</p>	<p>Лекція; практичне заняття; самостійна робота</p>	<p>№ 2,4,5, 8, 11 (блок 2)</p>	<p>2; 2; 8</p>	<p>аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 3. Словотвір як розділ мовознавчої науки</i></p>	<p>Лекція, самостійна</p>	<p>№ 1,4,5, 10, 12</p>	<p>2; 4</p>	<p>самостійна робота –</p>	<p>тиждень</p>

<p>Словотвір як учення про творення слів і загальні принципи їх мотивації. Твірна (похідна і непохідна) основа та словотворчий засіб (формант). Словотвірне значення. Словотвірна модель. Словотвірний тип. Комплексні одиниці словотвору, їх характеристика: словотвірна пара, словотвірний ланцюжок, словотвірна парадигма, словотвірне гніздо.</p>	робота	(блок 2)		5 балів	
<p><i>Тема 4. Способи творення слів</i> Різновиди морфологічного способу словотворення: суфіксальний, безсуфіксальний, префіксальний, префіксально-суфіксальний (конфіксальний), постфіксальний, інтерфіксальний, основоскладання, словоскладання, аббревіація. Лексико-семантичний спосіб словотворення. Лексико-синтаксичний спосіб словотворення. Морфолого-синтаксичний спосіб словотворення; його основні різновиди: субстантивація, ад'ективація, прономіналізація, адвербіалізація. Завдання і принципи словотвірного аналізу слова.</p>	Практичне заняття, самостійна робота	№ 5,6,7, 9 (блок 2)	2; 8	аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів	два тижні
<p><i>Тема 5. Морфологія як розділ граматики</i> Поняття про граматику, граматичне значення, граматична форма, граматична категорія. Граматичне та лексичне значення слова. Способи та засоби вираження граматичного значення. Предмет і завдання морфології. Частини мови і принципи їх класифікації.</p>	Лекція, самостійна робота	№ 2,4,7 (блок 3)	2; 2;	самостійна робота – 5 балів	два тижні
<p><i>Тема 6. Іменник</i> Іменник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксичні функції. Лексико-граматичні розряди</p>	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	№ 4,5,6, 7, 8, 9,10, 13, 14, 15 (блок 3)	2; 4; 16	аудиторна робота – 20 балів; самостійна робота – 5 балів	три тижні

<p>іменників. Граматичні категорії іменника: категорії роду, числа, відмінка. Загальна характеристика категорії роду. Способи і засоби вираження категорії роду. Іменники “спільного роду”, іменники “подвійного роду”, “потенційного роду”. Рід невідмінюваних іменників. Варіантні родові форми. Граматичні засоби вираження категорії числа. Загальна характеристика категорії відмінка іменників. Граматичні засоби вираження категорії відмінка. Словозміна іменника. Словотвір іменника. Субстантивація.</p>					
<p><i>Тема 7. Прикметник</i> Загальна характеристика прикметника. Граматичні ознаки прикметника. Лексико-граматичні розряди прикметників. Перехідні явища в лексико-граматичних розрядах. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників. Якісні прикметники, що не творять ступенів порівняння. Відносні прикметники. Повні та короткі форми прикметників. Словозміна прикметників. Творення прикметників. Субстантивація прикметників. Наголошування і правопис прикметників. Стилiстичне використання прикметників.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 2,3,4, 6, 7, 8, 9, 12,13, 14,15 (блок 3)</p>	<p>2; 2; 6</p>	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 8. Числівник</i> Семантична основа числівника. Граматичні ознаки числівника. Відмежування числівників від інших слів з числовим значенням. Розряди числівників за значенням. Структурні розряди числівників. Особливості відмінювання числівників. Сполучуваність числівників з</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 1,2,3, 4, 6, 7, 8, 9, 12,13, 14,15 (блок 3)</p>	<p>2; 2; 8</p>	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>

<p>іменниками. Наголошування та правопис числівників і відчислівникових похідних.</p> <p><i>Тема 9. Займенник</i> Специфіка займенника як частини мови, граматичні ознаки. Групи займенників за співвідносністю з іншими частинами мови. Розряди займенників за значенням. Відмінювання займенників. Словотвір займенників. Перехід займенників у інші частини мови. Наголошування і правопис займенників. Стилiстичне використання займенників.</p>	<p>Практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3,9, 12, 13, 14,15 (блок 3)</p>	<p>2; 6</p>	<p>аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>тиждень</p>
<p>IV семестр</p> <p><i>Тема 10. Дієслово, його граматичні категорії. Форми дієслова</i> Дієслово. Граматичні ознаки. Дієвідмінювані, відмінювані і незмінні форми дієслова. Інфінітив. Дві основи дієслова. Категорія виду дієслова. Способи творення видових пар дієслова. Категорія перехідності / неперехідності дієслів. Категорія стану дієслів. Дієслова, що перебувають поза станом. Категорія способу дієслова. Уживання форм одного способу в значенні іншого. Категорія особи, числа і роду дієслова. Безособові дієслова. Категорія часу дієслова. Теперішній час дієслова. Форми майбутнього часу дієслова. Минулий час дієслів. Дієвідмінювання. Дієвідміни дієслів. Словотвір дієслів. Дієприкметник як дієслівна форма. Творення дієприкметників. Дієприслівник. Дієслівні форми на -но, -то. Правопис дієслівних форм.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 2,3,4, 5, 6, 7, 8, 9, 12,13, 14,15 (блок 3)</p>	<p>6 4 28</p>	<p>Підсумкова оцінка – 100 балів аудиторна робота – 20 балів; самостійна робота – 10 балів</p>	<p>шість тижнів</p>

<p><i>Тема 11. Прислівник</i> Значення прислівника, його граматичні ознаки. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників. Творення прислівників. Адвербіалізація. Перехід прислівників до інших частин мови. Правопис прислівників. Наголошування. Предикативні прислівники, їх класифікація.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 2,4,5, 7,8,14 (блок 3)</p>	2	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>	
			2			
			8			
<p><i>Тема 12. Прийменник</i> Загальна характеристика прийменника. Семантичні типи прийменників. Первинні та вторинні прийменники. Уживання прийменників з іменними частинами мови. Правопис прийменників.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 2,4,5, 7,8,14 (блок 3)</p>	2	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>	
			2			
			6			
<p><i>Тема 13. Сполучник</i> Сполучник як частина мови. Групи сполучників за вживанням. Сполучники сурядності і підрядності. Сполучні слова. Групи сполучників за будовою та походженням. Синонімія сполучників. Правопис сполучників.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 2,4,5, 7,8,14 (блок 3)</p>	2	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>	
			2			
			8			
<p><i>Тема 14. Частка</i> Функції часток. Розряди часток за значенням. Походження і морфологічний склад часток. Групи часток за місцем у реченні. Правопис часток.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 2,4,5, 7,8,14 (блок 3)</p>	2	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>	
			2			
			6			
<p><i>Тема 15. Вигук</i> Специфіка вигуків як частини мови. Розряди вигуків за значенням. Походження і морфологічний склад вигуків. Правопис вигуків. Звуконаслідувальні слова.</p>	<p>Практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 4,5, 7,8,14, 15 (блок 3)</p>	2	<p>аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>	
			6			
V семестр					Підсумкова оцінка – 100 балів	
<i>Тема 1. Синтаксичні слово-</i>	Лекція,	№3,6,13	2	аудиторна	два тижні	

<p><i>сполучення. Просте двоскладне речення</i> Синтаксис як наука. Синтаксичні одиниці. Словосполучення. Речення як одиниця синтаксису. Аспекти вивчення речення. Структурно-семантичні типи речень. Підмет. Структурні типи підмета. Присудок. Структурні типи присудка. Додаток. Типи і способи вираження додатка. Означення. Типи та способи вираження означень. Прикладка. Семантичні типи прикладки. Правопис прикладки. Обставина. Семантичні типи та способи вираження обставин.</p>	<p>практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>(блок 4)</p>	<p>2 7</p>	<p>робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	
<p><i>Тема 2. Односкладні речення. Неповні та нечленовані речення.</i> Односкладні речення. Специфіка односкладних речень. Типологія односкладних речень. Означено-особові речення. Неозначено-особові речення. Узагальненьсько-особові речення. Безособові та інфінітивні речення. Називні речення. Неповні речення. Типи неповних речень. Стилiстичне використання неповних речень. Нечленовані речення (слова-речення). Семантичні типи нечленованих речень.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№3,6, 10,12 (блок 4)</p>	<p>2 2 7</p>	<p>аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 3. Однорідні члени речення. Відокремлені другорядні члени речення.</i> Просте ускладнене речення. Засоби ускладнення простого речення. Однорідні члени речення. Однорідні підмети, їх узгодження з присудками. Однорідні і неоднорідні означення. Узагальнювальні слова при однорідних членах речення, розділові знаки при них. Поняття про відокремлені члени речення. Відокремлені та невідокремлені означення. Відокремлені додатки. Відокремлені обставини. Розділові знаки при них.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№2,4,8, 13 (блок 4)</p>	<p>2 2 7</p>	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>

<p><i>Тема 4. Звертання. Вставні компоненти. Вставлені конструкції.</i> Звертання як різновид ускладнення простого речення. Структурні різновиди звертання. Розділові знаки при звертанні. Вокативні речення. Вставні компоненти. Семантичні групи вставних компонентів. Вставлені конструкції та їх стилістичне вживання.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№1,3, 11, 14 (блок 4)</p>	<p>2 2 7</p>	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 5. Двокомпонентні складні речення.</i> Граматичні ознаки складного речення. Двокомпонентні складносурядні речення та їх класифікація. Двокомпонентні складнопідрядні речення та їх класифікація. Двокомпонентні складні безсполучникові речення та їх класифікація.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№2,4,7, 15 (блок 4)</p>	<p>2 2 8</p>	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 6. Багатокомпонентні складні речення.</i> Структурно-семантичні ознаки багатокомпонентних складних речень. Багатокомпонентні складні речення з одним видом зв'язку. Багатокомпонентні складні речення з різними видами зв'язку</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№2,4,6, 8,15 (блок 4)</p>	<p>2 2 8</p>	<p>аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 7. Період. Текст. Конструкції з чужим мовленням.</i> Поняття синтаксичного періода. Структура і типи періодів. Складне синтаксичне ціле (текст). Типи текстів. Структурні компоненти тексту.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№2,4,5, 13 (блок 4)</p>	<p>2 1 8</p>	<p>аудиторна робота – 5 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p><i>Тема 8. Конструкції з чужим мовленням.</i> Засоби й способи передачі чужого мовлення в українській мові. Різновиди використання чужого мовлення. Власне пряма мова. Непряма мова. Невласне пряма мова. Цитата. Діалог. Полілог. Основні правила пунктуації. Система розділових знаків в українській мові</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№2,3,4, 15 (блок 4)</p>	<p>2 1 8</p>	<p>аудиторна робота – 10 балів; самостійна робота – 5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p>6. Система оцінювання курсу</p>					

Загальна система оцінювання курсу	Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаЕС TS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Вимоги до письмової роботи	Упродовж курсу студент виконує декілька контрольних робіт, які містять питання щодо понятійного апарату дисципліни та спрямовані на перевірку рівня практичних умінь і навичок студента.			
Семінарські заняття	Семінарські заняття навчальним планом не передбачені			
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання практичних завдань, контрольних робіт та самостійної роботи (50%)			

7. Політика курсу

Курс сучасної української мови на спеціальності «Початкова освіта» передбачає різні форми та методи аудиторної та самостійної навчальної роботи. Обсяг, структура навчальної дисципліни зумовлюють її неперервність її вивчення: розпочинається вивчення курсу у другому семестрі, продовжується у третьому й четвертому семестрі і завершується у п'ятому семестрі. При цьому студенти повинні якісно оволодіти культурою мови й мовлення, засвоїти основні навчально-теоретичні положення курсу, зокрема знати матеріал про мовні одиниці та їх класифікацію, вміти здійснювати мовний аналіз фонем, морфем, слів, частин мови, словосполучень, речень.

Неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються шляхом індивідуальної бесіди з викладачем після опрацювання теоретичних положень теми та обов'язкового виконання вправ з посібника. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він складає тести (Тести 1, Тести 2) успішне складання тестів дозволяє студенту бути допущеним до складання екзамену чи заліку. Від студентів очікуються активність та комунікабельність, здатність до креативу та самостійної пошукової діяльності.

8. Рекомендована література

Блок 1

Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія.

1. Бондар О. І. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія : навч. посіб. / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. К. : ВЦ „Академія”, 2006. 368 с.
2. Глазова О. П. Українська орфографія : навч. посіб. / О. П. Глазова. – Х. : Ранок, 2008. – 384 с.
3. Семенюк О.А. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика. Фонологія.

- Морфонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія : збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ : видавець Голіней О.М., 2011. 100 с.
4. Сучасна українська літературна мова : підруч. / за ред. А. П. Грищенка. К. : Вища шк., 2002. 439 с.
 5. Сучасна українська літературна мова : підруч. / за ред. М. Я. Плющ. К. : Вища шк., 2003. 430 с.
 6. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика / за ред. І. К. Білодіда. К. : Наук. думка, 1969. 436 с.
 7. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / А.К. Мойсієнко, О.В. Бас-Кононенко, В.В. Бондаренко та ін. К. : Знання, 2010. 270 с.
 8. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка : Практикум : навч. посіб. / за ред. М. М. Фащенко. К. : ВЦ „Академія”, 2010. 176 с.
 9. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія : навч. посіб. Н. І. Тоцька. К. : Вища шк., 1981. 183 с.
 10. Сучасна українська мова: Підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; За ред. О. Д. Пономарева. 3-є вид. К.: Либідь, 2005.
 11. Українська мова: Практикум. Навчальний посібник / Пазяк О. М., Сербенська О. А., Фурдуй М. І., Шевченко Л. Ю. К., Либідь, 2000.
 12. Ющук І. П. Українська мова: підручник. Київ, 2008. 640 с.
 13. Януш Я.В. Сучасна українська мова. Курс лекцій. К.: КНЕУ, 2005. 460 с.

Блок 2

Морфеміка. Словотвір. Морфологія

1. Актуальні проблеми українського словотвору: зб. наук. праць / за ред. В. Грещука. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 669 с.
2. Безпояско О.К., Городенська К.Г. Морфеміка української мови. Київ: Наук. думка, 1987. 211 с.
3. Білоусенко П.І. Історія суфіксальної системи українського іменника (назви осіб чоловічого роду). Київ: КДПШ, 1993. 214с.
4. Вакарюк Л., Панцьо С. Українська мова. Морфеміка і словотвір. Тернопіль: Лілея, 1999. 220с.
5. Горпинич В.О. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір. Морфонологія: Навчальний посібник. Київ: Вища школа, 1999. 207с.
6. Горпинич В.О. Українська словотвірна деривація. Дніпропетровськ: ДДУ, 1998. 190с.
7. Карпіловська Є.А. Суфіксальна підсистема сучасної української літературної мови: будова та реалізація. Київ: УкрНДІПСК, 1999. 298с.
8. Клименко Н.Ф. Основи морфеміки сучасної української мови: Навчальний посібник. К.: ІЗМН, 1998. 182с.
9. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А. Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови. Київ: УкрНДІПКСЮ, 1998. 162с.
10. Ковалик І.І. Вчення про словотвір. Вибрані праці. Ч. І. Івано-Франківськ – Львів: Місто НВ, 2007. 404с.
11. Плющ М.Я. Морфеміка // Плющ М.Я. Граматика української мови: у 2 частинах. Київ: Вища школа, 2005. Ч. 1. С. 7 – 19.
12. Плющ М.Я. Словотвір // Плющ М.Я. Граматика української мови: у 2 частинах. Київ: Вища школа, 2005. Ч. 1. С. 20 – 68.

Блок 3

Морфологія

1. Арполенко Г. П., Городенська К. Г., Щербатюк Г. Х. Числівник української мови. Київ: Наукова думка, 1980. 242 с.
2. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Граматика української мови. Морфологія. Київ: Либідь, 1993. 336 с.
3. Бойко В. М., Давиденко Л. Б. Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2014. 240 с.
4. Вихованець І. Р. Частина мови в семантико-граматичному аспекті. Київ: Наукова думка, 1988. 256 с.
5. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Грищенко А. П. Граматика української мови. Київ, 1982. 208с.

- 6.Голосовська Г. Г. Українська мова для всіх: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2015. 208 с.
- 7.Горпинич В. О. Морфологія української мови: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: ВЦ «Академія», 2004. 336 с.
- 8.Дудик П. С., Литовченко В. М. Сучасна українська мова: завдання і вправи: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 264 с.
- 9.Караман С. О., Караман О. В., Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова: навчальний посібник. Київ: Літера ЛТД, 2011. 560 с.
- 10.Матвіяс І. Г. Іменники в українській мові. Київ, 1974. 184 с.
- 11.Плющ М. Я. Граматика української мови: у 2 ч. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: підручник. Київ: Вища школа, 2005. Ч.1. 286 с.
- 12.Сучасна українська літературна мова. Вправи. Завдання. За творами Т. Г. Шевченка / за ред. Г. М. Вокальчук, В. М. Мойсієнка. Київ: ВЦ «Академія», 2016. 224 с.
- 13.Сучасна українська мова: підручник / за ред. О. Д. Пономарева. Київ: Либідь, 2005. 399 с.
- 14.Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: модульний курс. Київ: Вища школа, 2007. 823 с.
- 15.Ющук І. П. Українська мова: підручник. Київ, 2008. 640 с.

Блок 4

Синтаксис. Пунктуація

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис. К.: Либідь, 1993. 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. К.: Вища шк., 1976. 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. К.: Наук. думка, 1983. 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови. К.: Либідь, 1995. 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей. 3-тє видання, доповнене і перероблене. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. 132 с.
6. Курс сучасної української літературної мови: Синтаксис /За ред. Л. Булаховського. К.: Рад. шк., 1951. Т. 2. 407 с.
7. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. К.: Вища шк., 1994. 670 с.
8. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. К.: Вища шк., 1994. 414 с.
9. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. К.: Наук. думка, 1972. 515 с.
- 10.Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. К.: Либідь, 1994. 225 с.
- 11.Ткачук О.В. Сучасна українська мова з практикумом. Синтаксис. Ів.-Франківськ, 2018. 138 с.
- 12.Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: навч. посібник. К.: Літера, 2000. 668 с.
- 13.Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. К.: Академія, 2004. 408с.

Викладачі _____ Ковальчук М. П.

_____ **РусакOVA О. В.**

